

Vandet plaskede ned i badekarret med en sådan kraft, at det sprøjtede Johannes op i ansigtet.

Så er vandet gået, tænkte han og mindedes et kort sekund, da han og Marianne fik det næstsidste af deres fire børn, hvor vandet gik i en kaskade ved siden af køledisken i Føtex. Da den første overraskelse havde lagt sig, havde han trods hendes højlydte protester i et snuptag løftet hende op i indkøbsvognen oven på hakket fars og dåsetomater og i småløb fået hende fragtet ud af butikken og ud til bilen. En time efter var Rune født.

Han tørrede dråberne af med skjortærmet og målte temperaturen med bagsiden af hånden.

Vandet måtte gerne være så varmt, at det var næsten på smertegrænsen, så kroppen helt gled i ét med det, og alle de anspændte muskler slappede af.

Mens badekarret blev fyldt, barberede han sig, men lod omhyggeligt det lille Lenin-fipskæg, som han havde tillagt sig, stå. Så smed han tøjet og efterlod det i en uordentlig bunke ved siden af toilettet og kravlede op i badekarret.

Ahhhh ... vandets varme skyllede ind over ham og virkede lidt for overvældende, men da han først havde vænnet sig til det, lod han kroppen dykke helt ned og sukkede af velbehag. Det var ellers ikke moderne med badekar mere. Folk havde ikke tid til badekar! Bruseren var hurtigere og meget mere økonomisk. Et fyldt badekar derimod kostede kassen. Med de nye grønne afgifter ville

det komme til at koste 27 kr. for ti minutters brusebad, og med en husstand som hans, der involverede fire børn, hvoraf to var teenagere, og for hvem ti minutter næppe slog til, ja, så ... uha, det ville blive dyrt på årsplan!

Så at fylde badekarret var en luksus, men af den slags, han ikke ville undvære, skønt den efterhånden hørte til sjældenhederne. Hans teenagebørn fik slet ikke lov at nærme sig badekarret. Det ville ikke være smart at give dem fornemmelse for den slags.

Han lagde hovedet tilbage mod karrets emaljekant og lod alle tanker om økonomi flyde væk, da døren bragede op, og hans datter, Rebekka på 16, stak hovedet ind. Hun kastede et kort blik på ham og sagde henkastet: – Jeg tager til håndbold nu, henter du mig om to timer?

– Hallo, hallo, unge dame, jeg ligger lige her i badet; har du ikke lært at banke på? Har en prøvet mand ikke længere ret til lidt privatliv?

Hun lavede en opgivende grimasse og gentog bare: – Henter du mig så, eller hva'?

Han nikkede, og hun forsvandt uden yderligere kommentarer.

Han var en curlingfar, det vidste han godt. Fejede alle problemer væk foran ungerne, allerede inden de opstod, og hentede og bragte dem til alverdens fritidsaktiviteter, mens ungerne tog det som en selvfølge.

Marianne kom ind på badeværelset og så undersøgende på ham: – Ligger du nu der igen?

– Igen, må jeg være fri! Det er noget, der sker én gang om måneden. Han rakte en våd hånd ud og greb om hendes lår. – Lås døren, og hop i, sagde han og kiggede skælmisk på hende.

– Nu? sagde hun og lo den lidt dybe latter, som han elskede. – Jeg skal lave aftensmad; den laver jo ikke sig selv, vel? Hun rystede hans hånd af sig.

– Lås nu døren. De to små ser tegnefilm, Rebekka er til håndbold, og Jonas er ude med aviser. Kom nu ned til mig. Det er så længe siden!

Hun nikkede og stod og iagttog ham lidt uden at sige noget. Til hans overraskelse låste hun så badeværelsesdøren og begyndte at trække blusen over hovedet. Hun var ikke den spontane type, så det kom bag på ham, at hun så hurtigt lod sig overtale.

Han betragtede hende, mens hun tog tøjet af. Fire børnefødsler havde sat sine spor, og efter den sidste fødsel havde hun ladet sporene sidde i form af ekstra pund her og der, fordi hun ikke orkede at arbejde dem af igen – igen. Ikke desto mindre sukkede hun altid over, at hun var for tyk, og var på en eller anden evighedskur, der helt åbenlyst ikke virkede. Men han elskede hendes former og blev aldrig træt af at betragte hende. Strækmærkerne, der løb ned over hendes maveskind som lyse afstøbninger af bølgeskulp på den solbrændte hud, syntes han kun gav hendes krop en ekstra kvindelig dimension.

Hun lavede en skødesløs knude i nakken af det lange, mørke hår, hvoraf halvdelen trodsigt straks faldt ned igen, og stak prøvende en fod op i badekarret.

– Om jeg begriber, du kan have det så varmt. Det er jo skoldende hedt, sagde hun og trak foden til sig igen.

– Ah, kom nu, du vil nyde det. Han greb hendes hånd og støttede hende, så hun ikke gled, og mærkede med tilfredshed hende glide ned mellem sine ben i badekarret.

Hun lukkede øjnene og lod varmen fra vandet trænge helt ind, mens hun satte den ene fod op på hans brystkasse. Så slog hun øjnene op igen og smilede til ham: – Du har ret; det her burde vi gøre lidt oftere.

– Mmmmm. Han betragtede hendes bløde bryster, der duvede let op og ned med vandets skulpen. – Ja, det burde vi, sagde han så og grinte smørret.

– Hold nu op med den stirren, ellers står jeg op igen! sagde hun. – Nu skal du ikke få gode ideer; de to små sidder lige inde ved siden af. De kan høre os. Nej, lad os hellere snakke lidt om dig.

– Om mig? sagde han og bøjede sig frem og snoede en af hendes lange hårlokker om sin finger, mens han kærtegnede hendes ansigt. – Hvad vil du snakke om?

– Du har været underlig hele ugen, sagde hun, – og jeg vidste, da du kom hjem i dag og gik direkte ind og åbnede for vandet, at noget trykker. Hvad er det?

Han lo lidt og lænede sig atter tilbage: – Nåh, det var derfor, du var så let at overtale til at hoppe!

– Ja, lad os få det lukket ud, sagde hun, – du er kort for hovedet og går rundt i din egen lille boble. Nu må du hellere indvi mig i, hvad du ruger sådan over. Jeg kender dig jo, Johannes. Der er et eller andet.

Han rykkede længere ned i vandet, så han kunne føle hendes krop helt tæt på sin, og kiggede på hende med halvt sammenknebne øjne: – Jeg har fundet en anden inde på arbejdet. Hun er virkelig sød og tyve år yngre end dig.

Hun stødte sin fod hårdt ind i brystet på ham og vrissede: – Hold op med det ævl! Der er ingen, der ville gide bruge så lang tid på at opdrage dig, som jeg har gjort! Kom nu frem med det! Hvad er det, der har været så træls i denne uge? Jeg har jo slet ikke kunnet nå ind til dig!

Han så længe på hende uden at sige noget, og hun lod ham tage den tid, der skulle til.

– Vi er gået i gang med den nye artikelserie, der tager etiske emner op til debat, sagde han så. – Vi har lagt ud med et emne om abort. I forgårs var jeg i Odense for at lave et interview med en ung, kvindelig lægestuderende, som havde fået en abort i 22. uge, fordi en scanning havde vist, at den dreng, hun ventede, manglede en fod.

Marianne rynkede brynene: – Fik hun en abort på grund af en manglende fod?

Han nikkede: – Hun var en utrolig køn kvinde. Smart tøj og diskret makeup. Hun boede i en lækker, nyistandsat lejlighed sammen med sin kæreste, som er advokat og noget ældre end hende.

Hun var meget venlig og imødekommende at snakke med, og jeg blev budt ind i en dejlig lys stue med udsigt til parken og fik tilbudt kaffe og rundstykker. Hun havde også tændt stearinlys. Jeg behøvede egentlig ikke spørge så meget til, hvad hun havde været igennem, for hun gik lige til sagen og fortalte om sit defekte barn, næsten som var det en leverpostej med overskredet sidste salgsdato, hun havde været inde og klage over. Meget nøgternt og ikke følelsesladet overhovedet.

– Var det deres første barn?

– Mmmmm, de havde egentlig villet vente, til hun var færdig med sit studium. Men hun er sidst i tyverne, så de havde bestemt, at tiden nok var inde til at få et barn, for jo ældre man bliver, jo større risiko for kromosomfejl og handicap. Hun var forholdsvis hurtigt blevet gravid, da de først havde besluttet sig for, at nu skulle det være. Så det var et ønskebarn! Et ønskebarn ...

Han tørrede sig træet over øjnene og fortsatte: – Under graviditeten tog hun alle forholdsregler, levede sundt og hverken drak eller røg. Hun gik til alle de rigtige undersøgelser og tog også imod alle tilbuddene om scanninger undervejs. De glædede sig. Vildt meget! Hendes mand havde ikke kunnet skjule sin begejstring over, at det var en dreng, de ventede.

– Hvornår fandt de så ud af, der var noget i vejen?

– Da hun blev scannet i tyvende uge. Lægen, der scannede hende, havde virket bekymret og sagt, at hun ikke måtte blive for ked af det, men scanningen viste, at drengen manglede den ene fod. At han var misdannet.

– Og det slog hende helt ud?

– Ja. Hun fortalte, at hun nærmest havde været i chok. Det varede noget, inden hun hørte, hvad lægen egentlig sagde om muligheden for proteser. Han havde trøstende sagt, at det selvfølgelig ikke lige var det, hun havde forestillet sig, men man kunne faktisk gøre så meget i dag. Der fandtes udmærkede proteser, så det behøvede ikke at blive et problem overhovedet. Men hun havde

med det samme vidst med sig selv, at det *ville* blive et problem! Der havde ikke været tvivl i hende.

– Hvad sagde kæresten?

– Ja, han havde ikke været med ved netop denne scanning, så hun tog hjem og fortalte ham grædende om resultatet. De havde grædt og holdt om hinanden. Men han var heller ikke i tvivl. Dét barn skulle de ikke have! De ville have en abort!

– Og det var de bare helt afklarede med?

– Ja, det var de. De mente, at livet ville blive alt for svært med sådant et handicap. Det ville betyde drillerier i barndommen, og senere, ja senere ville det betyde, at mange job ville være umulige. En manglende fod ville også betyde vanskeligheder med at finde en partner, der ville acceptere et sådant handicap. Problemerne var kort sagt uoverstigelige!

Johannes stirrede lidt frem for sig. Han kunne gennem den lukkede dør svagt høre ungerne skændes om fjernbetjeningen inde i stuen. Så fangede han Mariannes blik, der så afventende på ham, og fortsatte: – Så allerede dagen efter tog hun kontakt til sin læge og bad om tid til en abort. Lægen sagde, at han ikke mente, hun ville få tilladelse til en abort, for aborter efter 12. uge skal man søge om tilladelse til, og tilladelsen ville kun blive givet, hvis der virkelig var tale om en meget slem psykisk eller fysisk lidelse. Hun blev voldsomt provokeret af hans ord. Var det da ikke en meget slem fysisk lidelse at mangle en fod eller hva'?! Han slog ud med hånden: – Så hun fastholdt, at hun ville søge om en provokeret abort.

– Og det fik hun så bevilget?

– Nej, nej, allerede efter få dage fik hun afslag. Man mente simpelthen ikke, at en manglende fod var nok til, at barnet burde fjernes, når hun var så langt fremme i graviditeten.

– Hvad gjorde hun så?

– Ja, hun og hendes mand undersøgte alternative muligheder, for kunne de ikke få en abort i Danmark, så måtte det da kunne lade sig gøre andre steder. Så de prøvede i Sverige, men fik også afslag der, skønt reglerne er knap så skrappe i Sverige. Derefter

tog de til England og fik en tid på en klinik i London. Her er der mulighed for fri abort helt frem til uge 24, og derfor var der ingen hindringer. Hun fik fjernet barnet ...

Han holdt en pause og kiggede på Marianne. – Jeg spurgte hende, hvordan forløbet havde været. Hun sagde, at det jo ikke ligefrem var nogen sjov oplevelse, for barnet i hende var jo så stort, at det sparkede! Hun kunne tydeligt mærke liv, så det krævede stor viljestyrke af hende at fortrænge det! Og selvfølgelig havde hun grædt. Det var jo hårdt at se en drøm gå i vasken. Alligevel var hun ikke et sekund i tvivl. Det var det bedste for alle parter!

– Sagde hun det sådan?

Han nikkede.

– Først fik hun en sprøjte med et middel, der slog fosteret ihjel, og dagen efter skulle hun så igennem en slags fødsel. Så det havde absolut været ubehageligt, meget ubehageligt endda, men nødvendigt, som hun sagde!

– Nødvendigt?! Marianne rystede på hovedet. Lyden af børnes latter inde fra stuen trængte gennem døren ind til dem.

– Ja, det var hendes ord. Og nu har hun og hendes mand besluttet, at de vil klage til Folketingets Sundhedsudvalg, for som hun sagde, så var det *krænkende* for dem, at de ikke selv kunne beslutte, om de vil have et handicappet barn eller ej. Det var jo dem, der skulle *holde ud* at leve med det! Hun følte, at det var grotesk, at samfundet fratog hende retten til at bestemme over hendes egen krop, for barnet ville jo ikke kunne leve uden for hendes livmoder før i uge 24 ...ja, tænk dig, *hun* følte sig krænket!

Han tog en dyb indånding og lå lidt og stirrede frem for sig. – Jeg sad der og så på denne smukke unge kvinde med de pæne lakerede negle og den høje uddannelse i den pæne, dyre designerlejlighed. Så veltalende. Så velovervejete. Og jeg tænkte: »Nej, her passede en lille dreng med en manglende fod nok ikke lige ind. Han var jo fejl-designet.« Og jeg fornemmede ingen, overhovedet ingen skrupler fra hendes side. Hun ville såmænd være parat til at gøre det samme

igen. Sortere i fostrene, indtil den perfekte og fejlfri søn dukkede op. Marianne, jeg følte mig fysisk dårlig, da jeg tog derfra ...!

Marianne sad og holdt sig for munden med den ene hånd. Hun bøjede sig frem og strøg ham forsigtigt gennem det våde hår og ned ad kinden. Han greb om hendes fingre og kyssede dem.

– Det er jo fuldstændig grotesk, Johannes, hviskede hun. – Kærligheden er blevet kold.

Han nikkede tavst.

Hun skuttede sig. – Og badevandet er heller ikke helt varmt længere. Vi er nødt til at fortsætte denne samtale senere. Lad mig læse artiklen, når du har skrevet den, ikk'?

Hun rejste sig langsomt og bøjede sig, kyssede ham på munden og hoppede ud af karret.

Han lukkede øjnene og hørte, at hun trak tøjet på og smuttede ud ad døren.

Han havde slet ikke fortalt hende det værste endnu.

Han lod tankerne flyde.

I dag havde han været i Århus for at interviewe en jordemoder, som han havde fået et tip om havde oplevet noget ubehageligt i forbindelse med en abort. De mødtes på en café i midtbyen over en kop kaffe i hendes middagspause. Hun var en nydelig, midaldrende dame, der virkede lidt nervøs over at skulle interviewes, så til at begynde med havde hun været lidt hakkende i sin fortælling. Men som den skred frem, var det næsten, som om hun glemte, han var der. Hun havde bare stirret tomt ud i luften, mens hun fortalte. Som om det var noget, hun havde gennemlevet igen og igen!

Hun havde medvirket ved en sen, provokeret abort. Forældrene havde valgt abort, selv om kvinden var i 22. graviditetsuge. Undersøgelser viste nemlig, at den lille dreng, de ventede, havde alvorlige misdannelser. Lægen havde fortalt forældrene, at den sprøjte, som moderen fik for at fremprovokere en fødsel, var så stærk, at fosteret ville være dødt, når det kom ud.

Men da den lille kom ud, var han levende!

Han trak vejret, og alle hans reflekser var i orden. Det var en temmelig ubehagelig situation for alle parter, og der havde bredt sig en forlegen stilhed på fødestuen. Jordmoderen havde vasket den lille dreng og spurgt forældrene, om de ville prøve at holde ham. Faderen var helt chokeret og vidste slet ikke, hvad han skulle stille op. Til at begynde med ville han overhovedet ikke se den lille, som jo efter hans opfattelse slet ikke var et barn, men kun fostervæv.

Men moderen sagde ja.

Da hun så den lille dreng, strømmede tårerne ned ad kinderne på hende. »Hvor er han dog lille, blev hun ved med at gentage. «Så lillebitte.«

Til sidst bad faderen jordmoderen om at tage drengen fra hende, for han kunne ikke holde situationen ud.

»Det her kan I simpelthen ikke byde os! Vi havde jo fået at vide, han ville være død!« sagde han til jordmoderen. »I sagde jo, den sprøjte ville ordne det! Det her er helt urimeligt! Kan I ikke se, at min kones nerver hænger i laser efterhånden? Hvorfor var der ingen, der fortalte os, at det her kunne ske?!« Han havde peget ophidset på drengen. »Se dér! Det er jo et levende barn, hun sidder med!«

Jordmoderen havde ikke helt vidst, hvad hun skulle gøre. Hun havde stået med den lille dreng i armene og følt sig helt fortabt. »Vil I have ham døbt?« spurgte hun til sidst.

Forældrene havde kigget rådvilde på hinanden, mens faderen i chok og fortvivelse var gået op og ned ad gulvet. Han havde slet ikke været forberedt på at skulle tage stilling til sådan noget.

»Ja tak,« kom det til sidst som en hvisken fra moderen. Så nikkede faderen også, men uden at sige noget. Han satte sig bare resigneret ned.

Jordmoderen havde hældt noget vand op i en skål og stillet sig hen ved siden af sengen med den spæde dreng. Hun havde på fornemmelsen, at der ikke var tid til at få fat på en præst, for den lille hev sådan efter vejret. Så hun døbte ham simpelthen med

lunkent vand fra den runde stålskål på hospitalsbordet. Han blev døbt Jakob.

Faderen var helt stum og knugede bare sin kones hånd under hele ceremonien. Moderen græd lige så stille. En underlig indadvendt gråd.

Efter dåben havde faderen bedt jordemoderen om at gå med den lille. Han kunne simpelthen ikke klare mere.

Jordemoderen vidste, at hendes kolleger plejede at lægge de små levendefødte aborter ud i skyllerummet ved siden af, så de kunne ligge og dø dér. Men det kunne hun simpelthen ikke få sig selv til, så hun vandrede op og ned ad gangen med den lille Jakob, der var svøbt ind i et hvidt frottéhåndklæde.

Men den lille fyr gav ikke sådan op. Efter en halv time var han stadig i live.

Til sidst satte hun sig ind på personalestuen med ham, hvilket vakte tydeligt ubehag hos de andre jordemødre og den læge, der var på stuen. Flere rejste sig og gik uden at sige noget, men efter kort tid sagde lægen til hende, at det her var noget rod, og han brød sig ikke om, at hun sad med drengen her, hvor de fik deres kaffe. Han bad hende om at lægge fosteret ud på bordet i skyllerummet, for det ville alligevel være dødt, inden der var gået en time.

Da han åbenbart fornemmede noget bebrejdende og hjælpeløst i hendes blik, havde han tilføjet i en lidt venligere tone: »Du kan også lægge det i et bækken og lægge et låg over, så er det hurtigere overstået!«

Hun havde rejst sig uden et ord og var gået ud med den lille.

På vej hen til skyllerummet hørte hun barnegråd fra en nyfødt og forældrenes glade udråb inde fra en anden fødestue, og hun ønskede sig derind i stedet for at være fanget i denne håbløse situation. Hun tog en stol med og satte sig i skyllerummet og vuggede lille Jakob.

Det så ud, som om han sov, men han var ikke død! Det lille bryst gik op og ned, og indimellem åbnede han den ene hånd og greb lidt ud i luften med den efter noget, der ikke var der. Hun havde

fanget hans lille hånd i luften, og de små fingre greb om hendes pegefinger og holdt fast.

Hun vidste jo godt, at det ikke var meningen, han skulle være til. At han allerede var fradømt livet, inden han kom til verden. Men hun kunne alligevel ikke undgå at lade sig berøre af det liv, hun bogstaveligt talt sad med i hænderne. Og selv om hun ikke ville det, sad hun dér i det hvide, kolde skyllerum og lod sine tårer dryppe ned på det lille væsen med de små, bløde silkedun på kinderne. Så lillebitte. Så fin. Så uønsket. Hun græd over verdens ubarmhjertighed.

Fire timer senere sad hun med ham endnu ...!

Hendes vagt var for længst forbi, men hun ville ikke overlade Jakob til andre. Ville ikke lade ham ligge og dø forladt af alle. Der måtte være grænser for galskaben.

Han lå med lukkede øjne, men han trak stadig vejret. I små, korte stød. Hun kørte sin finger op ad hans lille, tynde arm, hvor fintvævede, blå blodårer trådte alt for tydeligt frem.

På et tidspunkt gik døren op, og chefjordemoderen og lægen kom ind. De var tydeligt forbløffede over, at hun sad der endnu, og endnu mere overraskede over drengens ihærdige og stædige hængen fast ved sit spinkle liv.

Lægen havde rynket brynene og taget drengen fra hende. Han havde lagt ham på det kolde stålbord for at undersøge ham. Den lille havde givet et næsten uhørligt gisp fra sig, da hans nøgne ryg rørte den kolde metalbordplade.

Lidt efter sagde lægen: »Sådan! Det var det! Det er overstået.« Så havde han rakt den lille abort til chefjordemoderen.

»Læg den ned i kølerummet, til den kan blive begravet,« sagde han.

Så var han gået.

Hendes overordnede havde kigget på hende med et beklagende skuldertræk, lagt håndklædet hen over fosteret og var gået med ham.

Jordemoderen havde siddet tilbage med en usikker følelse af, at hun burde være blevet siddende med den lille Jakob, til hun var helt sikker på, han var død. At der ikke var flere livstegn. Hun burde have insisteret. Burde.

Hun var nemlig i tvivl, om han var helt død, da chefjordemoderen forsvandt med ham, og den tvivl havde aldrig forladt hende. Den gnavede i hende, når hun havde en dårlig nat, hvor hun ikke kunne sove.

De talte aldrig om det siden hen på afdelingen. Ikke med et eneste ord.

Hun var ret sikker på, at det heller ikke ville falde i god jord hos hendes kolleger, at hun nu offentligt fortalte en journalist om senaborterne. Og om de levendefødte aborter. Men det var hende magtpåliggende at fortælle det.

Jordemoderen havde set alvorligt på Johannes og havde sagt: »Vi lever i en forskanset verden af tavshed. Der er ikke ret mange i Danmark, der virkelig ved, hvad der foregår ved en abort. Det er ikke noget, man taler om. Det er jo ikke ligefrem den slags, man hyggesnakker om over kaffen.

Folk ved slet ikke, at der ved de sene aborter ofte er så lille forskel på dem, der bliver aborteret, og dem, der bliver født for tidligt inde på fødestuen ved siden af. Det ene hold smider vi i skraldespanden. Det andet hold gør vi alt for at holde liv i. Man skal ikke tænke for meget over det, så bliver man skør! Begynder man at gå for meget i detaljer, bliver det ubehageligt, for så er man nødt til at gøre op med sig selv, om man kan leve med, hvad man tager del i på sygehuset. Jeg tænker meget over, hvornår et menneske er et menneske. Jeg er stadig ikke afklaret ... Det er nok bedre at holde fast i de vedtagne konventioner. Men jeg indrømmer, at lille Jakob har skubbet til nogle ting, som jeg helst ikke vil være ved.«

Johannes stirrede frem for sig. Det havde været et af de værste interviews, han nogensinde havde haft. Han var blevet dybt rystet over hendes ord og følte sig hensat til en dårlig B-film, fordi hele

historien var så absurd. Kunne det virkelig passe, at noget sådant kunne foregå på et moderne dansk sygehus?

Han havde i årevis vidst og til en vis grad accepteret, at der dagligt blev foretaget aborter på danske sygehuse, men havde fortrængt det. For hvis han virkelig skulle overveje det, ville han blive nødt til at tage stilling og dermed også være nødt til at handle på det. Og det kunne man jo ikke! Det var jo bare sådan, tingenes tilstand var. Man kunne jo ikke kæmpe mod noget, der var lovligt vedtaget.

Og det *var* jo ikke ulovligt, det der foregik.

Han rakte ud og trak proppen op, så vandet kunne løbe ud.

Sikken et forbandet, forhærdet samfund! Det var foruroligende, at det var sådan et samfund, hans børn skulle vokse op i.

Han virrede med hovedet og brummede lidt, mens han rejste sig og svøbte et håndklæde om livet.

Han var nødt til at skrive Jakobs historie!

